

Deutsch Éva Kislánykorában

Én vagyok itt, gyerekkoromban, még nem voltam egészen nyolc éves. 1934. február 20-án készült a kép fényképésznél. ?Emlékeim szeretettel Évikétől? -- ez van a hátára írva az édesapám írásával. Nagyon szépen írt. Volt az édesapámnak egy nagyon jó barátja, aki Budapesten lakott, és akivel levelezett, és látogatták is egymást. Úgy emlékszem, neki küldtük a képet, és aztán őtől kaptam vissza háború után. Még volt más szereplős képem is, amit visszakaptam tőle, de azt odaadtam a nagyobbik lányomnak. Én nagyon jól tornáztam, táncoltam, balettóra is jártam. Volt egy balettiskola, Szalkay Piroskának hívták a tanárnőt, be lehetett iratkozni, persze kellett tandíjat fizetni. Iskolába délelőtt jártunk -- akkor nem volt délután iskola --, s hetente kétszer délután volt balettóra. Sok műkedvelő előadás volt akkor, jótékonyági célokra, s akkor felkérték a gyerekeket, hogy ki mit tudott, szerepeljen. Volt külön, aki betanította táncre, tornára, énekre, szavalásra. Én mindig táncre voltam felkérve. Sokat szerepeltem nagyszínpadon a Kultúrpalotában és a Bolyai utca sarkán, a Transilvania szálloda mellett, egy kicsit feljebb volt a Transilvania mozi, az egy színházterem volt tulajdonképpen, mert színpada is volt, s ott is. Ahol a Progres mozi volt, ott volt a zsidó kultúrház, ott is voltak előadások. Én nagyon sokat igénybe voltam véve, mert nagyon ügyes voltam. Rendszerint a tánc- és balett-tanárnők ajánlották a saját növendékeikből, hogy inkább ki szerepeljen, ők is tanítottak be az előadásokra. Voltak ilyen örömmünnepek a zsidó iskolában, mint a Purim, amikor rendeztek purimi bált. Ez szünnap volt, és a legnagyobb iskolateremben, ami nem volt olyan óriási, félre voltak húzva a padok, fogadtak zenészeket, s lehetett táncolni. Nem zsidó zenészek voltak, tánczenét játszottak, nem vallásos énekeket. A purimi bálkor a tanulók kellett vigyenek süteményt, tortát, gyümölcsöt, szódavizet -- akkor még nem létezett Pepsi, Fanta s ilyesmi, megelégedtünk a vízzel. Ki mit tudott, vitt, s egy másik teremben kitétték asztalokra, s így gyűjtötték össze a büfét. Nem emlékszem, hogy valami kevés pénzért lehetett venni, vagy csak úgy adták, de lehet, valami célra ment az összeg, ami összegyűlt, de nem emlékszem, hogy mire. Az előadásokra minden tanító tanított be az ő osztályában valamit. Volt, aki tudott énekelni, volt, aki szépen szavalt, vagy valami kis táncokat betanítottak, de minden osztály szerepelt valamivel. Héber táncok is voltak vegyesen mindenfélével. Én héber táncre csak arra emlékszem, ami olyan hórászerű volt, hogy körben kellett táncolni, s úgy hívtuk, hogy Julálá. Erre a szóra emlékszem, hogy énekeltük, volt egy dallama. A zsidó himnuszra, a Hatikvára emlékszem, hogy mindig

elénekeltük az iskolában. (Én nagyon hiányolom, hogy sokszor, mikor egy-egy ilyen rendezvény van manapság a templomban, akkor sohasem énekeljük el.) Ezek voltak a kimagasló események.